



Terminologia mediambiental

Afecció o alteració

Alteració de la qualitat natural del sòl a causa de l'activitat humana. Es considera significativa si és causada per la presència d'un o més contaminants en quantitats superiors als criteris indicats en la normativa (nivells genèrics de referència, NGR).

Aigües subterrànies

Corrents subterranis d'aigua que poden mobilitzar i transportar sediments i contaminants. Representen el 30% del volum d'aigua dels continents.

Anàlisi quantitatiu de risc (AQR)

Avaluació del risc que la contaminació del sòl suposa per a la salut de les persones (treballadors i tercers). Si el resultat comporta un risc per a la salut la ARC pot demanar que s'aporti un pla de millora. Les hipòtesis de càlcul de l'AQR depenen de l'ús del sòl. En el cas de la fàbrica de Flix, el sòl està qualificat com d'ús industrial.

Caracterització del sòl

Conjunt d'estudis i anàlisis per tal de diagnosticar si el sòl d'una àrea determinada està alterat. En cas afirmatiu, cal realitzar un AQR.

Sòl contaminat

Sòl alterat per substàncies que superen els nivells genèrics de referència (NGR) establerts en la normativa i que, a la vegada, comporten un risc per a les persones.

Substàncies químiques

Compostos orgànics clorats

Són compostos químics amb propietats que els fan molt aplicables en la indústria. En són exemples coneguts el cloroform (emprat en la fabricació de colorants i insecticides), el percloroetilè i el tricloroetilè (ambdós d'ús en bugaderies i tintorereries).

Compostos orgànics volàtils (COV)

Són compostos químics que es converteixen fàcilment en vapors o gasos. Per eliminar-los de sòls contaminats es fa servir la tècnica d'extracció de vapors (SVE).

Residu líquid orgànic

Líquid que no es barreja amb l'aigua i que, en processos de contaminació d'aigües subterrànies constitueix una capa diferenciada a la aquosa.

Mercuri

Metall pesant que s'utilitza en la producció industrial de clor i sosa per mitjà d'un procés electrolític a partir de sal comuna i aigua. El mercuri i la majoria dels seus compostos són agents tòxics. La Comissió Europea ha prohibit aquesta tecnologia a partir de l'11 de desembre de 2017.

Tècniques de remediació

Barrera hidràulica

Tècnica consistent en la intercepció —per mitjà de pous o drenatges— de l'aigua subterrània d'un sòl afectat per evitar destins no desitjats, prèvia o simultània a una actuació de sanejament.

Extracció de vapors (SVE)

Tècnica emprada per sanejar sòls afectats amb contaminants gasosos com els COV. Consisteix en aplicar el buit al terreny per empènyer els COV cap a la superfície, on reben el tractament adient.

Piezòmetre

Pou generalment de petit diàmetre que serveix per mesurar i controlar la qualitat de les aigües subterrànies.

Agents reguladors i assessors

Agència Catalana de l'Aigua (ACA)

Organisme públic amb competències exclusives en matèria d'aigües sobre les conques internes de Catalunya. En el cas de conques intercomunitàries com ara la del riu Ebre, l'ACA comparteix competències amb la CHE. L'ACA és part de la comissió d'informació i seguiment tècnic.

Agència de Residus de Catalunya (ARC)

Organisme públic amb competències exclusives en la gestió de la contaminació del sòl. Un dels seus objectius és la recuperació de sòls afectats per residus o contaminants derivats de l'activitat industrial. L'ARC forma part de la comissió d'informació i seguiment tècnic.

Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE)

Organisme de gestió de la conca de l'Ebre encarregat de la planificació hidrològica, la qualitat de les aigües, el control de vessaments, la millora ambiental i l'execució d'obres fonamentals per al desenvolupament del territori.

Comissió d'informació i seguiment tècnic

Integrada per experts independents i representants de la Generalitat i de l'Ajuntament de Flix, es va constituir al gener de 2017 amb competències informatives i d'assessorament sobre el projecte de sanejament ambiental dels sòls de la fàbrica de Flix i de l'embassament de Flix, i en la reindustrialització de la zona.